

ARTA DE A PASIONA BIBLIOTECARII ȘI SOCIETATEA PENTRU BIBLIOTECĂ

Aș fi putut folosi în titlul acestei tablete / recenzii termeni de specialitate sau din management, dar am rămas la termenii utilizați de inegalabilul Vlad Pohilă în a scrie despre biblioteci și oamenii săi, cum foarte frumos justifică în prefața volumului *Arta de a pasiona cititorii*: „...scriu despre biblioteci pentru că e un subiect major!”

Aș fi putut utiliza termenii *branding, promovare, relații cu utilizatorii, management infodocumentar, literatură de specialitate, resurse informaționale etc.*, pentru că despre asta se vorbește, în fond, cu referire la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, utilizatorii/ cititorii, bibliotecarii, partenerii, prietenii ei în volumul pe care îl prezint. Dar totuși Vlad Pohilă a ales foarte bine titlul, în consens cu tot ce a făcut, cu tot ce s-a întâmplat, în anul aniversar, la Biblioteca Municipală. Toate activitățile aveau, de fapt, un vector – îmbunătățirea în acești ani și, cu precădere, în an aniversar, 2012, a relației noastre cu utilizatorul, cu cititorul.

Citesc, din responsabilitatea pe care o am la *BiblioPolis*, de două-trei ori revista înaintea publicării și, de mult mai multe ori după ce Casa Editorial-Poligrafică „Bons Offices” o tipărește. Recunosc că o știu pe dinafară, dar de câte ori o recitesc parcă aș citi-o prima oară. Așa s-a întâmplat și cu volumul lui Vlad Pohilă, recent editat sub semnul celor 135 de ani ai BM, *Arta de a pasiona cititorii*. M-am uitat peste varianta inițială, ca peste toate lucrările editate de BM, iarăși, în virtutea responsabilității pe care o am, apoi am văzut-o machetată. O știam, o așteptam, pe când încă nu era carte. Dar când au adus-o de la editură, am avut un sentiment fascinant de mândrie, de împlinire, de parcă ar fi fost a mea, de parcă aș fi scris-o eu.

Volumul include 38 de editoriale publicate în revista Bibliotecii Municipale *BiblioPolis*. Aranjate în cronologia apariției lor, urmărim un traseu al problematicilor cu care se confruntă biblioteca, al rezultatelor înregistrate de BM, al evoluției dimensiunii umane a BM – a oamenilor ei, a evoluției revistei noastre *BiblioPolis*. Acum, avându-le într-un corpus tipografic, foarte frumos, estetic realizat, ne-a absolvit de dezavantajul de a le căuta în numere diferite; le putem răsuci cum vrem, le putem analiza, compara, elogia sau critica. Volumul ne oferă posibilitatea de a vedea cu alți ochi editorialele lui Vlad, de a vedea o altă față a lui Vlad Pohilă – cea a omului căruia îi pasă de carte și de bibliotecă, cea de mentor, de sfătuitor, de model, de susținător al breslei de bibliotecar. Prin conținutul editorialelor, Vlad Pohilă ne convinge că îi pasă încotro se îndreaptă biblioteca, ce face biblioteca pentru cititorii săi, pentru bibliotecarii săi, pentru carte... Interesant este că Vlad chiar a pătruns în cele mai mici detalii ale problematicilor actuale bibliotecare, ale aspectelor vulnerabile ale unei biblioteci.

Destinul a fost de partea noastră, a celor de la BM „B.P. Hasdeu”, de când Vlad Pohilă a venit aici și a devenit parte din noi. Cu el am realizat, am evoluționat revista *BiblioPolis*, un proiect, mai mult un exercițiu, de a încerca să reușim maximum cu mijloace minime, un exercițiu de a încerca imposibilul. Dar s-a dovedit că imposibilul poate deveni posibil. Case mai mari ca Biblioteca Municipală au încercat acest exercițiu, dar s-au convins că este foarte dificil și au renunțat. Volumul *Arta de a pasiona cititorii* este o dovadă că am reușit timp de zece ani să ținem pe linie dreaptă și ascendentă revista noastră, în timpuri grele, când cultura, cartea, periodicele nu mai sunt preferatele societății.

Vlad și-a dezvoltat, se confesează el însuși în prefață, cultul „pentru limba română (dar și pentru alte limbi); pentru carte și lectură, pentru trecutul Neamului, inclusiv pentru marii noștri înaintași; în fine – pentru sublimul, frumosul din jurul nostru, etalat în fața ochilor sau pitit, cu discreție, în sufletele oamenilor, în armonia operelor de artă (uneori, și în haosul acestora), în temeinicia lucrurilor, în temeritatea faptelor, în noblețea aspirațiilor, intențiilor, idealurilor”. Echipat cu aceste culte, Vlad Pohilă a educat și bibliotecarilor, prin revista *BiblioPolis*, gustul pentru limba, literatura română, autori notorii, personalități marcante ale

culturii; a introdus stil, rafinament, valoare în modul nostru de activitate. Volumul-antologie revine cu energii, acumulări (până acum risipite în diverse numere de revistă), cu dovada respectării acestor culte în fiecare editorial. În volum, le vedem altfel, parcă și mai actuale, decât la data publicării în revistă.

Stăpân pe mijloacele de expresie, Vlad Pohilă, omul-vocabular, scrie captivant și totodată simplu; abordează subiecte prioritare și totodată sensibile; tematici de interes societal și totodată, de interes profesional, biblioteconomic. Editorialele scot în evidență viziunea sensibilă și generoasă, valoric nuanțată a autorului asupra cărții, bibliotecii, relației bibliotecă-cititor, asupra muncii de bibliotecar.

Întâi de toate, trebuie să accentuăm asupra întregului conținut care poate fi citit ca un vibrant discurs despre Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”: *1. Biblioteca între tradiție și modernitate; 2. Greu estimabila valoare a instituțiilor culturale; 3. Biblioteca văzută din interior; 4. Bibliotecile până și după sărbători; 5. Reflecții aniversare; 6. Mii de minți și inimi trăiesc lângă tine, Bibliotecă Municipală; 7. Apărarea bibliotecii; 8. Biblioteca – o instituție ideală pentru apropieri culturale; 9. Biblioteca și perpetuarea valorilor naționale; 10. Pilonii de rezistență ai bibliotecii: ieri, azi, mâine; 11. Chișinău, un oraș al bibliotecilor.*

Mai apoi, să spunem că volumul poate fi considerat ca o pleoară a muncii bibliotecarilor despre care autorul spune că „există o tărie aparte, tainică, poate chiar mistică, a ținutei umane și profesionale a bibliotecarilor, un atașament sincer meseriei alese și muncii prestate” [p. 6]: *1. Călătorind prin gânduri, suflete și frumuseți; 2. Mărțișoare pentru bibliotecare; 3. Ziua bibliotecarului, pe nou; 4. Zidari la Cetatea Cărții; 5. Testul de sinceritate al bibliotecarilor noștri.*

În continuare, trebuie să precizăm că autorul știa, simțea că destinatarul textului – bibliotecarul – se cerea convertit la cultură, la limba română corectă, la frumusețe: *1. Cel mai puternic, mai sigur liant; 2. Anul unor mari evenimente culturale; 3. Diferențieri absurde și păguboase, sortite gropii de gunoi; 4. Ce-i de făcut în Societatea Cunoașterii?; 5. Moartea Poetului, afirmarea Literaturii; 6. În goana internetului, să nu neglijăm unele realități netrecătoare; 7. O picătură în marea informațională.*

Se cere să mai menționăm interesul și venerația autorului față de carte și lectură: 1. *Cartea, o magnifică lucrare a spiritului divin*; 2. *Cel mai bun cadou oriunde și oricând – cartea*; 3. *Cartea, un lucru scump*; 4. *Copiii și cărțile*; 5. *Orice anotimp este bun pentru lectură*; 6. *Cum să ne facem o vară de neuitat*.

Subliniem, în fine, că subiectul legat de cititori este frecvent abordat, sub varii aspecte, de către autor: 1. *O categorie specifică de cititori: chișinăuienii*; 2. *Cititorul se formează cel mai mult, totuși, la bibliotecă*; 3. *Arta de a vorbi cititorilor*; 4. *Arta de a scrie pentru cititori*.

O lectură importantă, bună, un adaos complex la o literatură biblioteconomică aridă în generozitate, în deschidere către recunoaștere și aprecieri. Editorialele sunt niște lecții adevărate. Făcând recurs la un deceniu de muncă la *BiblioPolis*, ne convingem de scrisul și stilul lui inimitabil. Editorialele, adunate în volum, reușesc să fie o sursă utilă, mai mult ca altă dată, pentru bibliotecari care se confruntă cu provocări nemaîntâlnite până acum în lumea bibliotecilor. Un manual adevărat, soluțiile lui Vlad Pohilă – simple, dar totodată încărcate cu semnificații, cu conținut cultural – vin din perspectiva omului cărții, culturii, din perspectiva cititorului, și din această cauză devine și mai valoros. Bibliotecarii nu umblă în mocasinii cititorului. Vlad – da!

Curiozitatea insașiabilă îl împinge să cunoască toate aspectele bibliotecii. Intelectul agil, perspectivele pragmatice și misterioasa capacitate de a percepe spiritul timpului, fac textele captivante, pline de profunzime și energie. Cartea nu caută răspunsul la întrebarea „De ce?”. Cartea ne spune „Cum”. Într-un fel unic, plin de forță, explică cum să facem, să menținem cea mai bună relație cu cititorul, cum să-l apropiem de carte, lectură și cultură. Autorul nu creează concepte, el aduce la cunoștință existența unor probleme și prin prismă profund personală, printr-o prismă a experienței sale de cititor, strâns legată de procesele culturale generale, oferă soluții, recomandări, orientări. Textele, editorialele direcționează oamenii bibliotecii spre șansa de a-și însuși unele abilități, de a-și încânta cu referință la munca lor inestimabilă, „puțin cunoscută, iar în consecință – și mai nedrept apreciată...” [p. 4].

Volumul se adresează deopotrivă minții, inimii și sufletului. Dacă Vlad Pohilă nu ar exista, ar trebui să-l inventăm, într-atât

este de indispensabil. Vlad ne-a dăruit o carte fascinantă, accesibilă și plină de substanță, și încă o dată ne demonstrează că este de neînlocuit Bibliotecii Municipale, domeniului nostru.

Vlad știe foarte bine că o carte este un mijloc de comunicare, este un purtător de semnificații. După ce am citit cartea, am trăit o nouă claritate și motivație de a munci pentru carte, bibliotecă, cititor. Și sper că la fel vor simți și colegii mei.

Citiți acest volum de mai multe ori, pentru a găsi curajul de care aveți nevoie să credeți în viitorul instituției, al profesiei, al cărții, pentru că autorul, apreciindu-ne munca, ne pasează și responsabilitatea onorantă de culturalizare și încurajare a societății: „...Bibliotecarii sunt cei care contribuie generos la creșterea, la formarea unei comunități ce ne insuflă speranța, și certitudinea chiar, că vor trăi, iată, și compatrioții noștri, potrivit unor standarde capabile să garanteze șansa creșterii și împlinirii omului, iar celor care și-o doresc – bucuria existenței” [p. 4].

Ideile înțelepte ale lui Vlad Pohilă meritau să fie împărtășite, actualizate într-un volum aparte. Aceasta-i a șaptea carte de autor a lui Vlad Pohilă! Semnificativă cifră! Dublu felicitări!

*Lidia KULIKOVSKI,
conf. universitar, dr., director adjunct al BM „B.P. Hasdeu”*

BiblioPolis. 2012, vol. 45, nr. 4, pp. 188-191.